

06.07.2017

Pormestari

21 §**Lausunto oikeusministeriölle arviomuistiosta julkisista kuulutuksista annetun lain uudistamistarpeista**

HEL 2017-005873 T 03 00 00

Päätös

Pormestari päätti antaa oikeusministeriölle seuraavan lausunnon. Väliotsikot perustuvat lausuntopyyntöissä esitettyihin kysymyksiin.

1. Saate ja yleiset kommentit

Helsingin kaupunki kannattaa julkisista kuulutuksista annetun lainsäädännön uudistamista. Julkisia kuulutuksia koskeva lainsäädäntö on vanhentunutta ja epäselvää. Laki ja asetus julkisista kuulutuksista (kuulutuslaki, kuulutusasetus) on annettu toisenlaisissa viestinnällisissä olosuhteissa, eivätkä ne sisällä enää tarkoituksenmukaisia säännöksiä tiedoksiantojen ja viestinnän toteuttamiseksi tehokkaasti. Kuuluttamisen siirtäminen yleiseen tietoverkkoon edistää tosiasiallista tiedoksisaantia ja tehostaa viranomaisten toimintaa.

Kuulutussäännökset ja viittaukset kuulutusmenettelyyn erityislajeissa tulisi samassa yhteydessä yhtenäistää, koska sääntely on hajanaista sekä käsitteet ja terminologia (kuulutus, ilmoitus, julkipano, tiedoksianto) epäselvää ja epäyhtenäistä. Lainsäädännössä tulisi selkeästi erotella, milloin kysymys on vaikutusmahdollisuuksien varaamiseen liittyvästä kuulutusmenettelystä ja milloin tehdyn tai tehtävän päätöksen tiedoksiantamiseen liittyvästä menettelystä.

2. Julkisista kuulutuksista annetun lain ja asetuksen kumoaminen

Helsingin kaupunki kannattaa julkisista kuulutuksista annetun lain ja asetuksen kumoamista. Kuitenkin yleiset kuulutusmenettelyä koskevat säännökset tulisi sisällyttää hallintolakiin erillään erityislakien kuulutusmenettelyä koskevasta sääntelystä.

3. Kuntien ja maakuntien kuulutukset

Arviomuistiossa todetaan, että kuntien ja maakuntien kuulutusmenettelyjen osalta erityislainsäädännön viittaukset kuulutuslakiin olisi mahdollista muuttaa viittauksiksi kuntalakiin ja maakuntalakiin. Tällöin valtion viranomaisia koskevat kuulutusmenettelysäännökset voitaisiin liittää erityislakeihin tai hallintolakiin. Tämä on mahdollista ja parannus nykytilaan. Vielä perustelumpaa kuitenkin olisi luopua erottelusta kunnan ja valtion kuulutuksiin.

06.07.2017

Pormestari

Nykyisen kuulutuslain mukaan kunnan on ylläpidettävä ilmoitustaulua. Valtionkin viranomaisten kuuluttaminen kunnan ilmoitustaululla perustuu siihen, että on katsottu siellä toteutetun kuulutuksen saavuttavan yleisön tehokkaimmin; paikallisia ilmoitustauluja on ollut enemmän ja ne ovat olleet lähempänä kansalaista. Nyky-yhteiskunnassa kunnankin ilmoitustaulu on tiedottamisen välineenä merkityksetön. Kuuluttamisen siirtyessä yleiseen tietoverkkoon ei ole siis perusteltua kytkeä valtion viranomaisen kuuluttamista kuntaan, mutta toisaalta kunnankaan eri viranomaisia koskevien erityislakien kuulutussäännöksiä ei tarvitsisi muuttaa viittaukseksi kuntalakiin.

Kunnan ja valtion viranomaisten kuuluttamisen menettelyn tulisi olla samanlaista. Esikuvana tästä ovat kuntalain (410/2015) säännökset kuuluttamisesta yleisessä tietoverkossa. Mikäli erityislaeissa valtion ja kuntien viranomaisten kuulutukset siirtyvät yleiseen tietoverkkoon, tulisi kuulumenettelyä säätää vain yhdessä laissa, johon sekä kuntalaisissa, mahdollisessa maakuntalaisissa että erityislaeissa olisi viittaukset.

Kuuluttaminen tulisi toteuttaa kunkin viranomaisen omin resurssein viranomaisen omalla verkkosivulla. Tällöin olisi menettelyn kannalta merkityksetöntä, minkä viranomaisen tai mihin erityislakiin perustuvasta kuulutuksesta olisi kysymys. Kunnan päätöksiäkirjojen yleisestä nähtävänäpidosta voitaisiin edelleen säätää kuntalaisissa, koska kyseessä on vain kuntaa koskeva sääntely, joka perustuu kunnan jäsenen laajaan muutoksenhakuoikeuteen.

4. Erityislainsäädännön suhde hallintolain mukaisiin vaikuttamismahdollisuuksien varaamiseen ja yleistiedoksiintoon

Kuulumenettelysäännön uudistuksen tavoitteena tulisi olla myös hallinnollinen selkeys, joka saavutetaan yhtenäistämällä ja jaotteleamalla uudelleen eri puolilla oikeusjärjestystä olevia kuulutussäännöksiä. Voimassa olevassa lainsäädännössä sisältö ja menettelyt ovat usein sekaisin erityislaeissa ja kuulumenettelyissä sekä käsitteistä ja terminologia epäselvyydenmukaista.

Erityislainsäädännössä tulisi jatkossa säätää siitä, missä tilanteissa ja minkä sisältöisenä kuuluttaminen kulloisenkin asian kannalta tarkoituksenmukaisesti tehdään. Yleissäännöksiin puolestaan kirjattaisiin, millä tavalla kuuluttaminen toteutetaan. Tällöin olisi eri erityislaeissa mahdollista ottaa huomioon erilaisten asioiden tarpeet kuuluttamisen suhteen, mutta menettely olisi yhtenäisesti vain kerran säädetty yleislaissa.

Vaikuttamismahdollisuuksien varaamista koskeva sääntely on tietyllä tavalla edellä tarkoitettu erityissäännös, koska siinä käsitellään tilannetta, jossa tulee ryhtyä kuulumenettelyyn, jollei jo jossain erityislaissa ole tarkempaa sääntelyä vuorovaikutuksen toteuttamisesta asioiden

06.07.2017

Pormestari

valmistelussa ja selvittämisessä. Yleistiedoksianto taas on päätöksen tiedoksiantokeino. Vaikka menettelyjä yhtenäistettäisiinkin, tulisi eri asiat myös käsitteellisesti pitää erillään.

5. Kuulutusmenettely erityislaissa vai yleislaissa

Edellä esitetyllä tavalla perustelluinta olisi säätää menettelystä yleislaissa, johon muualla lainsäädännössä olisi viittaus. Luontevimmin tähän sopisi hallintolaki.

6. Kuulutusmenettelyn sisältö yleislaissa

Edellä esitetyllä tavalla menettelysäännöksissä tulisi säätää, miten kuuluttaminen toteutettaisiin yleisessä tietoverkossa nykyisen kuntalain ilmoitussäännöksen tapaan. Koska tietoverkossa julkaiseminen on nykyisiin menetelmiin verrattuna tosiasiallisen tiedonsaannin kannalta ylivoimainen, voitaisiin lisäksi luopua monista nykyistä kuulutuslakia täydentävistä erityissäännöksistä.

7. Hallinnonalan erityissääntely

Edellä esitetyllä tavalla nykyisistä kuulutuslakia täydentävistä erityissäännöksistä voitaisiin luopua, koska nämä täydennykset liittyvät useimmiten kuuluttamisen tehokkuuden lisäämiseen, mikä tietoverkko-kuulutukseen siirryttäessä tulee tarpeettomaksi.

8. Tietosuoja ja julkisuus

Tietosuojaa ja julkisuutta koskevat kysymykset tulee tarkastella samassa yhteydessä, kun annetaan EU:n tietosuoja-asetukseen perustuva kansallinen lainsäädäntö. Nykyisen kuntalain henkilötietosääntely kuulutusten yhteydessä ei ole henkilötietojen suojan kannalta täysin optimaalinen. Tarkasteltavaksi voitaisiin ottaa vaihtoehto, jossa mitään henkilötietoja ei julkaistaisi yleisessä tietoverkossa, vaan täydelliset kuulutukset ja päätökset olisivat saatavissa viranomaiselta erikseen. Tämä parantaisi tietosuojaa, mutta tietoverkkokuuluttamisen tehokkuudesta ei tarvitsisi juuri tinkiä.

9. Yhteenveto

Helsingin kaupunki katsoo, että kuuluttaminen tulisi siirtää yleiseen tietoverkkoon. Yleiset kuuluttamista koskevat menettelysäännökset voitaisiin kirjata hallintolakiin. Tällöin ei tarvittaisi muiden lakien menettelyä koskevia säännöksiä tai kunnan ja valtion kuulutusten erottelua. Käsitteistö ja terminologia tulisi selkeyttää ja yhtenäistää.

Esittelijä

vs. kansliapäällikkö
Marja-Leena Rinkineva

Postiosoite
PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

06.07.2017

Pormestari

Lisätiedot

Antti Peltonen, hallintopäällikkö, puhelin: 310 36018
antti.peltonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Oikeusministeriö

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Oikeusministeriö pyytää 15.5.2017 päivätyllä lausuntopyynnöllä OM 8/41/2917 Helsingin kaupungin lausuntoa arviomuistiosta julkisista kuulutuksista annetun lain (34/1925, kuulutuslaki) uudistamistarpeista.

Arviomuistiossa todetaan, että julkisista kuulutuksista annetut laki ja asetus ovat vanhentuneet. Uusiksi sääntelyvaihtoehdoiksi esitetään uuden lain säätämistä, kuulutussäännösten sijoittamista erityislainsäädäntöön taikka kuulutussäännösten sijoittamista hallintolakiin. Kuntalain 1.6.2017 voimaan tulleiden kunnallisten ilmoitusten julkaisua koskevan ja maakuntalakiehdotuksen maakunnallisten ilmoitusten julkaisua koskevan sääntelyn tapaan kuuluttaminen siirtyisi yleiseen tietoverkkoon. Arviomuistiossa pohditaan, miten tarkoituksenmukaisella tavalla voitaisiin yleis- ja erityislaeissa säännellä toisaalta kunnallisten ja valtiollisten viranomaisten kuuluttamista sekä toisaalta kuulutusten sisältöä ja menettelyä.

Helsingin kaupungin kannalta arviomuistiossa esitettyä voi pitää kannattavana. Kunnan asukkaan tiedonsaanti tosiasiallisesti paranee, jos ilmoitukset siirretään yhdeltä ilmoitustaululta yleiseen tietoverkkoon.

Kuulutusalain mukaan kunnan velvollisuutena on pitää ilmoitustaulua, jolla useat eri kunnan omat ja valtion viranomaiset kuuluttavat sekä viireille tulleista asioista että tehdyistä tai tehtävistä (julkipano) päätöksistä. Mikäli kunkin viranomaisen kuuluttaminen siirtyy sen omin resurssein toteutettuna yleiseen tietoverkkoon, poistuu kunnalta velvollisuus huolehtia ilmoitustaulusta.

Lainsäädännön uudistamisella on myös mahdollisuus selkeyttää sekava käsitteistö ja terminologia sekä yhdistää hajanaiset eri aikoina säädetyt erityislakien kuulutussäännökset. Kuulutusalain muuttaminen lau-

06.07.2017

Pormestari

sunnossa esitetyllä tavalla edesauttaa avoimuutta ja digitalisaatiokehitystä

Merkittävin osa kuuluttamisesta Helsingin kaupungissa liittyy yleishallintoon ja kaupunkiympäristön toimialalla käsiteltäviin asioihin. Lausunnon valmistelussa on pyydetty kannanotto kaupunkiympäristön toimialan hallinto- ja lakipalveluilta. Kannanotossa yhdytään arviomuistiossa esitettyyn.

Helsingin kaupungin hallintosäännön 9 luvun 1 §:n 1 momentin 7 kohdan mukaan pormestari antaa kaupunginhallitukselta pyydettyjä lausuntoja, jollei asiaa sen periaatteellisen tai taloudellisen merkityksen johdosta ole saatettava kaupunginhallituksen käsiteltäväksi. Kuulutuksen muuttamista voidaan pitää lähinnä hallinnollis-teknisenä kysymyksenä eikä sillä ole merkittäviä taloudellisia vaikutuksia, joten pormestari on toimivaltainen antamaan lausunnon.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Oheismateriaali

- 1 Oikeusministeriö, lausuntopyyntö; Arviomuistio julkisista kuulutuksista annetun lain (34/1925) uudistamistarpeista
- 2 Arviomuistio julkisista kuulutuksista annetun lain uudistamistarpeista.pdf

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Oikeusministeriö

06.07.2017

Pormestari

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 21 §.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

Postiosoite

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

06.07.2017

Pormestari

Jan Vapaavuori
pormestari

Päätös on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 06.07.2017.